

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR: DIMITRIE ALEXANDRESCO

Decanul Facultății de Drept din Iași, fost Procuror-general la Înalta Curte de Casație

PRIM-REDACTOR: ION N. CESADESCU

REDACTOR-PROPRIETAR: I. S. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an, în România, cu Tabla, . 45 lei
6 luni 20
3 luni 10
Străinătate: 50 lei pe an, 25 pe 6 luni

*Apare de două ori pe săptămână
sub redacțiunea unui comitet*

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația
București, CALEA RAHOVEI—6
Lângă Palatul Justiției
TELEFON № 16/98

S U M A R

Studiu asupra privilegiilor (urmare) de d-l D. Alexandrescu;

JURISPRUDENȚA:

Curtea de Casație secția III: *Ministerul de finanțe cu Iancu I. Stănescu;*Tribunalul Covurlui secția I: *Cererea de reconfirmare a mandatului de arestare în lipsa preventivului D. G. Voinea, cu o Notă;*Tribunalul Dorohoi: *Petre Bogdanovici dat judecăței pentru că a contravenit la legea învoielor agricole, cu o Notă;*Judecătoria ocol rural Cușmir-Mehedinți: *G. S. Cioroianu ș. a. cu B. A. Cioroianu.*

Studiu asupra privilegiilor *)

Privilegiile întemeiate pe ideea de gaj

Privilegiul locatarului

(urmare și fine)

5°. *Lucrurile asupra cărora se exercită privilegiul locatarului.*

Lucrurile asupra cărora se exercită privilegiul locatarului sunt, pentru case, toate mobilele din ele ¹⁾, iar pentru moșii, toată recolta anului curent și tot ce servește la exploatarea lor ²⁾.

Locatarul nu are însă privilegiu asupra unei sume de bani ce locatarul ar avea să primească dela cineva ³⁾.

Dacă, odată cu un imobil, s'au închiriat și mobile prin destinație, precum ar fi, de exemplu, mobilierul unui otel, chiria lor este plătită cu privilegiu, ca și chiria otelului din care aceste mobile fac parte integrantă ⁴⁾.

Prin cuvântul general *casă* (*tectorium*) se înțelege nu numai o casă de locuit, ci și o prăvălie,

o magazie, o uzină, un grajd, etc. și chiar un șopron sau o șură sub care s'ar pune trăsuri, cai, ori alte lucruri ⁵⁾; iar prin *moșie*, se înțelege orice fond rural, fie că ar exista sau nu ar exista pe el clădiri ⁶⁾.

Prin *mobilele* casei se înțeleg toate acele cari o garnisesc, precum: mesele, scaunele, oglinzile, tablourile, paturile, cărțile cari compun o bibliotecă, o galerie de tablouri sau o colecție de medalii ori alte antichități, tacămurile și serviciile de masă, lucrurile depuse în pod, în pivnițe sau în alte locuri, fie că servesc sau nu la consumație, și chiar hainele, rufe, albiturile și instrumentele necesare la exercițiul profesiei locatarului, afară bine înțeles, de acele cari, după lege, nu pot fi urmărite ⁷⁾.

Toate aceste lucruri, afară de acele sustrate dela urmă irea creditorului (art. 406 urm. Pr. civ. și art. 110 L. judecăt. de ocoale din 30 Decembrie 1907), sunt lovite de privilegiul locatarului.

Nu intră însă în această categorie, după părerea generală admisă, în Franța ⁸⁾, banii ⁹⁾, giuvaerele ce se găsesc în casa locatarului sau sublocatarului ¹⁰⁾, nici creanțele sau titlu-

⁵⁾ Cpr. Pand. fr., v^o cit., 1077; Troplong, *Privil. et hypothèques*, I, 153; Cloes, *Idem*, I, 445.

⁶⁾ Cpr. Beudant, *Suretés personnelles et réelles*, I, 440, p. 387, text și nota 1.

⁷⁾ Cpr. Planio, II, 2468; Pand. fr., v^o cit., 1095 urm., și autoritățile citate acolo. — *Contră*: (în privința hainelor și rufelor), Thézard, *Privil. et hypothèques*, 343, p. 456.

⁸⁾ Trebuie însă să observăm că, la noi, art. 1730, 1° nu vorbește, ca textul corespunzător francez, de mobilele care garnisesc casa închiriată, ci de toate mobilele din ea.

⁹⁾ Cpr. Trib. Ilfov, *Dreptul* din 1908, No. 40, p. 325.

¹⁰⁾ Pand. fr., v^o *Bail en général*, 1321 și *Privil. et hypothèques*, 1102; T. Huc, XIII, 55; Martou, *Privil. et hypothèques*, II, 408; Guillaoud, *Idem*, I, 279, 280; Baudry et Loynes, *Idem*, I, 366; Laurent, XXIX, 413; Aubry et Rau, III, § 261, p. 228, text și nota 8 (ed. a 5-a); Thiry, IV, 377; Colmet de Santerre, IX, 28 bis IV; André, *Tr. pratique du régime hypothécaire*, 176, p. 90; D. Negulescu, *Teoria privilegiilor*, p. 18, etc. — *Contră* (în privința giuvaerelor), Planio, II, 2468 (ed. a 5-a); Baudry-Lacantinerie, III, 1087; P. Pont, *Privil. et hypothèques*, I, 121. Cpr. Pothier (*Louage*, IV, 248, 250),

*) Vezi *Curierul Judiciar*, No. 32, 39, 43, 44, 45, 47 și 55.

¹⁾ Cpr. art. 1478 C. Calimach (1101 C. austriac).

²⁾ Cpr. art. 1480 C. Calimach (1101 C. austriac). — Proprietarul nu este însă obligat a urmări întreaga recoltă, el putând urmări numai o parte din ea. Trib. Roman, *Dreptul* din 1902, No. 85.

³⁾ Cas. rom. Bult. 1889, p. 419 și *Dreptul* din 1889, No. 37, pag. 292.

⁴⁾ C. București, *Dreptul* din 1901, No. 27, consid. dela p. 213 col. 2.

rile la purtător ¹¹⁾, nici brevetele de invenție ¹²⁾, etc.

Privilegiul locatarului există însă asupra mărfurilor aflătoare în prăvălia locatarului, ca și asupra obiectelor prime și acelor manufacturate ce se găsesc în fabrici, pentru că aceste lucruri au menirea de a fi consumate sau vândute și înlocuite prin altele ¹³⁾.

În caz când comerciantul locatar și-ar vinde toată marfa, lichidând comerțul său, locatorul ar fi în drept a lua măsuri pentru a-și asigura privilegiul său ¹⁴⁾.

Locatorul își exercită privilegiul său nu numai asupra mobilelor locatarului, ci și asupra acelorale sublocatarilor săi, după cum dispun anume atât art. 1478 din codul Calimah, cât și art. 611 din procedura civilă, însă bine înțeles numai până la concurența prețului sublocațiunei, căci altfel locatarul principal ar fi făcut, prin sublocațiune, acest privilegiu iluzoriu ¹⁵⁾.

Mai mult încă, privilegiul statornic de art. 1730, 1° se exercită, în principiu, și asupra mobilelor aparținând terților, dacă se stabilește că, în momentul încheierii contractului, locatorul credea, de bună credință, că aceste mobile aparțineau locatarului său ¹⁶⁾.

Pentru aceasta trebuie însă ca mobilele terților să nu fi fost aduse de locatar în treacăt, cu titlu de depozit, sau pentru un timp determinat ¹⁷⁾.

În baza acestui principiu se decide, cu drept cuvânt, deși chestiunea este controversată, că

care admite privilegiul locatarului asupra juvaerelor, nu însă asupra banilor ce s'ar găsi în casa închiriată.

Încât privește costumele și decourile de teatre, vezi T. Huc, XIII, 55.

¹¹⁾ Vezi Pothier, *op. cit.*, IV, 251; Mourlon, III, 1277, *in fine*, și autorii citați în nota precedentă. Cpr. Trib. Ilfov, *Dreptul*, din 1908, No. 40, p. 325.

¹²⁾ Aubry et Rau, III, § 261, p. 228 (ed. a 5-a); C. Lyon, Sirey, 64, 2. 232; D. P. 64, 2. 234. — S'a decis, de asemenea, că privilegiul locatarului nu poate fi exercitat asupra produselor bănești provenite din industria locatarului continuată de sindic. C. Paris, D. P. 61, 5. 386, No. 1.

¹³⁾ Cpr. Pothier, *Louage*, IV, 249; Baudry et Loynes, *Privil. et hypothèques*, I, 365; Guillaouard, *Idem*, I, 274, *in fine*; Thiry, IV, 377; Laurent, XXIX, 416; Colmet de Santerre, IX, 28 bis V; Pand. fr., ^o cit., 1106; Trib. Braila, *Dreptul* din 1883, No. 86; C. Paris, D. P. 87, 2. 52; Sirey, 87, 2. 203, etc.

Încât privește mărfurile eșite din magazinele locatarului comerciant, declarat în stare de faliment, vezi art. 783, 2° C. com.

¹⁴⁾ Baudry-Lacantinerie, III, 1087, *in fine*.

¹⁵⁾ Vezi autoritățile citate în tom. IX al Coment. noastre, p. 70, 71, nota 3. Cpr. Planioi, II, 2471; Thiry, IV, 380; Pand. fr., ^o cit., 1377 urm.; Cas. rom. Bult. S-a 1, 1884, p. 411, etc.

¹⁶⁾ Cas. rom. și C. Galați, Bult. 1890, p. 248 și *Dreptul* din 1888, No. 16. Cpr. Trib. Covurlui, *Curierul Judiciar* din 1907, No. 2 (motive); Planioi, II, 2399, 2470; Guillaouard, *Privil. et hypothèques*, I, 282; Thiry, IV, 378, 379; Pand. fr., ^o cit., 1264 urm., 1270 urm., și autoritățile citate acolo. Vezi și tom. IX al Coment. noastre, p. 131, text și nota 2.

¹⁷⁾ C. Alger, D. R. 94, 1. 182. — Vezi însă Guillaouard, *op. cit.* *o* supra cit.

mobilele dotale introduse în imobilul închiriat de bărbat, sunt supuse privilegiului locatarului, dacă acest din urmă este de bună credință, adică dacă el n'a fost încunostiințat că aceste mobile aparțineau femeii ¹⁸⁾.

În baza aceluiași principiu s'a mai decis că privilegiul locatarului primează pe acel al vânzătorului lucrului (art. 1730, 5), când acel dintâi era de bună credință, adică: n'a știut că prețul lucrurilor introduse la el de către locatar sau arendaș, era încă datorit ¹⁹⁾.

Cei de al treilea cari aduc mobile în casa locatarului, vor face deci foarte bine de a preveni despre aceasta pe locatar, fie printr'o somație extrajudiciară (aceasta ar fi încă cel mai bun mijloc), fie printr'o scrisoare recomandată, fie altfel. La nevoie, terții ar putea chiar să dovedească prin martori că ei au adus faptul la cunoștința locatarului ²⁰⁾.

Nu sunt însă supuse acestui privilegiu: lucrurile unei persoane, pe care locatarul a primit-o la el, dându-i ospitalitatea, în calitate de rudă sau amic ²¹⁾.

Privilegiul locatarului nu se întinde, de asemenea, asupra mărfurilor pe care un comisionar locatar le are în casă sau spre a fi vândute în socoteala comitentului său ²²⁾.

Sunt însă cazuri excepționale în cari locatarul poate să știe că lucrurile aflătoare în imobilul închiriat sunt străine. Aceasta se va întâmpla mai cu seamă pentru micii profesioniști, precum sunt, de exemplu, ceasornicarii, în privința ceasornicelor depuse la dânsii spre a fi reparate; spălătoresele, în privința rufelor ce li se încredințează spre a fi spălate; hangii sau otelieri, în privința lucrurilor călătorilor, etc. ²³⁾.

¹⁸⁾ Cas. rom. Bult. 1907, p. 1352; *Curierul Judiciar* din 1907, No. 64 și *Dreptul* din 1907, No. 78 (cu observ. noastră), precum și alte autorități citate în tom. IX al Coment. noastre, p. 131, nota 2.

¹⁹⁾ Cas. fr. D. P. 1909, 1. 57. Vezi și *infrà*, explicarea art. 1730, 5°.

²⁰⁾ Beudant, *Suretés personnelles et réelles*, I, p. 356. — Chestiunea de a se ști dacă terții, care pretinde a fi proprietarii mobilelor ce se găsesc în casa locatarului, a adus sau nu la cunoștința locatarului drepturile ce el pretinde a avea asupra acestor mobile, este o chestie de fapt de suverana apreciere a instanțelor de fond. Cas. fr. Sirey, 83, 1. 360; D. P. 83, 1. 443; Cas. rom. Bult. 1905, p. 1684 (motive). În orice caz, cunoștința locatarului despre aceasta se va putea dovedi conform dreptului comun, adică: 1° prin notificarea sau scrisoarea ce i s'a făcut; 2° prin mărturisirea sau jurământul locatarului; 3° prin martori, fiindcă această dovadă este de drept comun, de către cine este vorba de un fapt material; 4° și în fine, prin prezumții grave, precise și concordante (art. 1203). Cpr. Beudant, *op. cit.*, I, 412, p. 356, nota 2; Baudry et Loynes, *op. cit.*, I, 380; Cas. rom. Bult. 1905, p. 1684 (motive), etc.

²¹⁾ Durantont, XIX, 82, *in fine*.

²²⁾ Durantont, XIX, 84. — *Quid juris* în privința mobilelor unei persoane căreia locatarul ar fi acordat o abitație gratuită în casa închiriată? Vezi Durantont, XIX, 83.

²³⁾ Cpr. Pothier, *Louage*, IV, 245; Planioi, II, 2399 și 2470; Durantont, XIX, 82; Beudant, *op. cit.*, I, p. 356, nota 2, *in*

Locatorul nu va exercită, de asemenea, privilegiul său asupra lucrurilor pierdute sau furate, introduse de locatar în imobilul închiriat, proprietarul acestor lucruri putând să le revendice în timp de trei ani din ziua pierderii sau furtului lor (art. 1909)²⁴.

Am vorbit până acum numai de privilegiul ce locatorul are asupra mobilelor din casa închiriată. În privința moșiilor sau altor fonduri rurale în genere, art. 1730 dispune că arendătorul are privilegiu asupra tuturor mobilelor cari servesc la exploatarea moșiei, precum: vitele, instrumentele de cultură, etc., după cum prevede anume art. 1480 din codul Calimach (1101, *in fine* C. austriac).

Independent de acest privilegiu, care se întemeiază pe ideea de gaj, arendătorul mai are încă un privilegiu asupra întregii recolte a anului curent²⁵, adică a anului în care s'a produs concursul de creditori, iar nu însă și a anilor precedenți, fie că această recoltă este euleasă sau încă prinsă de rădăcini²⁶.

Cât timp recolta se găsește încă prinsă de rădăcini, ea fiind clasificată de lege între imobile (art. 465 C. civ.), locatorul nu poate s'o urmărească, spre a-și exercita privilegiul său, decât conform art. 467 urm. Pr. civ. (*saisie-brandon*)²⁷.

Privilegiul asupra recoltei nu se mai întemeiază, ca privilegiul asupra mobilelor casei închiriate și a pajișii moșiei arendate, pe ideea de gaj, ci pe împrejurarea că arendătorul este acela care a adus recolta în patrimoniul arendașului, căci dacă el nu i-ar fi dat moșia în arendă, arendașul n'ar fi avut nicio recoltă²⁸.

Privilegiul asupra recoltei anului curent subzistă, chiar dacă ea a fost transportată de pe moșia

care a produs-o, căci acest privilegiu nu este supus condiției revendicării într'un termen hotărât, după cum este supus privilegiul asupra mobilelor ce se găsește în casa închiriată sau pe moșia arendată²⁹.

În caz de pierderea recoltei prin forță majoră, dacă ea a fost asigurată, privilegiul arendătorului se întinde, conform art. 1721 C. civil, asupra despăgubirii datorite arendașului de către compania de asigurare³⁰.

În caz de vânzare de bună voie a recoltei, unui terțu, privilegiul asupra acestei recolte subzistă cât timp ea n'a fost predată cumpărătorului, pentru că arendătorul nu-și poate pierde dreptul său prin singurul efect al voinței debitorului³¹.

Odată însă recolta predată cumpărătorului, privilegiul arendătorului se stinge din cauza principiului înscris în art. 1909, dacă arendătorul nu-și exercită dreptul său de revendicare³².

6° Dreptul de revendicare conferit locatorului.

Art. 1730, 1° nu se mulțumește a conferi locatorului un privilegiu asupra mobilelor aflătoare în casa închiriată sau pe moșia arendată, ci, ca sancțiune, îi conferă un drept de urmărire (*droit de suite*) asupra susziselor mobile³³.

Locatorul se poate deci opune la ridicarea mo-

²⁴ Répert. Dalloz, *Supplément*, v° *Privil. et hypothèques*, 80 C. Besançon, *op. cit.* loco *supra* cit., p. 23, nota 1.

²⁵ Cpr. Baudry et Loynes, *op. cit.*, 386 urm. Baudry-Lacantinerie, III, 1088. Vezi explic. art. 1721 în *Curierul Judiciar* din anul curent, No. 31.

²⁶ Cpr. C. Iași, *Dreptul* din 1902, No. 28 (cu observ. noastră). Această decizie pune în principiu că dreptul de revendicare este conferit locatorului fără nicio deosebire, oricare ar fi scopul strămutării averii mișcătoare de pe moșie, fie că ea a fost înstrăinată, fie că ea a fost numai strămutată în interesul arendașului, și locatorul o poate revendica în toate cazurile pentru a o readuce pe moșie, spre a-și exercita asupra ei privilegiul său.

²⁷ Répert. Dalloz, *Supplément*, v° *cit.*, 82. Cpr. Martou, *op. cit.*, II, 426. — Se susține chiar de unii că revendicarea nu poate fi exercitată contra unui cumpărător de bună credință, de către cine vorbea de fructe și recolte care, prin natura lor, sunt destinate a fi vândute. Vezi Répert. Dalloz, *Supplément*, v° *cit.*, 133, și autoritățile citate acolo. Cpr. Baudry et Loynes, *op. cit.* I, 456; C. București, *Dreptul* din 1902, No. 58.

²⁸ În dreptul vechiu francez, deplasarea mobilelor locatarului, fără consimțământul locatarului, era considerată ca un furt al posesiunii, ceea ce astăzi nu mai este admis. Dreptul de revendicare al mobilelor locatarului sau arendașului, consacrat de art. 1730 1°, este împrumutat dela art. 171 al cumei Parisului. Iată, în adevăr, cum se exprimă acest text: *«Les propriétaires peuvent suivre les biens de leurs locatifs ou fermiers exécutés, encore qu'ils soient transportés»*. Cpr. Planiol, II, 2478 (ed. a 5 a); Thiry, IV, 382. Această revendicare, zice Beudant (*op. cit.*, I, p. 377, nota 2), își trage origina sa din acțiunea serviană și quasi-serviană a dreptului roman, cari dădeau locatarului mijlocul de a pune în mișcare ipoteca sa tacită, ea putând fi înlocuită chiar în contra unui dobânditor de bună credință. Cpr. Pand. Fr., v° *Privil. et hypothèques*, 1597

fine; Arntz, IV, 1673; Pand. fr., v° *cit.*, 1348 urm, și autoritățile citate acolo; Cas. fr. Sirey, 73. I. 121; D. P. 74. I. 442. Vezi și L. 32, *in fine*, Dig., *De pignoris et hypothecis*, 20. 1.

²⁴ Thiry, IV, 379, *in fine*; Arntz, IV, 1673, *in fine*; Baudry et Loynes, *op. cit.*, I. 381; Guillaouard, *Idem*, I, 283; Valette, *Idem*, 56; Thézard, *Idem*, 344; Martou, *Idem*, II, 418; Laurent, XXIX, 425; Aubry et Rau, III, § 261, p. 236 (ed. a 5-a); Mourlon, *Examen critique du Comment. de Troplong sur les privilèges*, I, 86. Cpr. Planiol, II, 2400. *Contr.*: — Colmet de Santerre IX, 28 bis VIII.

²⁵ Plata arenzei fiind privilegiată asupra recoltei, sau mai bine zis asupra prețului recoltei, nu se scade din ea impozitul funciar, atunci când acest impozit este pus în sarcina arendașului. Trib. Ilfov. *Dreptul* din 1882, No. 26. — În Franța, se decide că privilegiul arendătorului se exercită și asupra anilor trecuți, dacă recoltele au fost immagazinate pe moșia arendătorului, nu însă pe altă moșie, fie străină, fie a arendașului. Cpr. Planiol, II, 2621; Thiry, IV, 381, etc.

²⁶ Cpr. C. Besançon, Répert. Dalloz, *Supplément*, v° *Privil. et hypothèques*, I, 158, *in fine*; Rolland de Villargues, Répert. de notariat, v° *Privilege*, 93, etc.

²⁷ Cpr. Martou, *Privil. et hypothèques*, II, 425; Baudry et Loynes, *Idem*, I, 384.

²⁸ Cpr. Thiry, IV, 381; Planiol, II, 2472 și 2621; Beudant, *op. cit.*, I, 440, p. 387; C. Craiova, *Curierul Judiciar* din 1902, No. 22, p. 188 (motive).

bilelor locatarului, având un drept de retenție asupra lor³⁴).

Faptul de a fi dat lucrurile la reparat nu se consideră ca o ridicare sau deplasare a lor³⁵).

S'a decis însă, cu drept cuvânt, că art. 1730, 1° este aplicabil atunci când mobilele chiriei au fost puse amanet, așa că locatorul este în drept a le revindea dela creditorul amanetar, când acest din urmă le-a ridicat în mod ilegal din imobil³⁶).

Dacă mobilele care servesc locatarului drept gaj pentru siguranța sa, au fost ridicate de pe loc fără conșimțământul său³⁷), el poate să le revindă (*vindicatio pignoris*), spre a-și exercita asupra lor privilegiul său, dacă a exercitat această revindicare în termen de 40 de zile, când este vorba de mobilele unei moșii, și în termen de 15 zile, când este vorba de mobilele unei case (art. 1730, 1° § ultim)³⁸), sub pedeapsă de a-și pierde privilegiul său, și de a veni asupra acestor mobile în concurență cu ceilalți creditori ai locatarului sau arendașului (*au marc le franc*)³⁹).

³⁴) Cpr. Cas. rom. Bult. 1889, p. 911. — Cât timp recolta n'a fost ridicată de pe moșie și dusă în alt loc, locatorul își exercită dreptul său de preferință, înaintea altor creditori, fără ca cumpărătorul ei, fie chiar în baza unui act autentic, să se poată opune la aceasta, pe motiv că locatarul ar fi trebuit s'o revindă în termen de 40 zile. Cas. rom. Bult. 1891, p. 427; Martou, *op. cit.*, II, 426.

³⁵) André, *Tr. pratique du régime hypothécaire*, 173, p. 93 (ed. a 2-a). — Astfel locatarul își conservă privilegiul său asupra trăsăturilor pe care locatarul le-ar fi dat la reparat. C. Paris, Sirey, 79, 2. 245.

³⁶) Cas. rom. Bult. 1908, p. 639 și *Curierul Judiciar* din același an, No. 33. Cpr. Baudry et Loynes, *op. cit.*, I, 446.

³⁷) Acest conșimțământ poate fi atât expres cât și tacit. Trib. Brăila (motive), *Dreptul* din 1883, No. 85, p. 708; C. București, *Dreptul* din 1885 No. 62. — Chestiunea de a se ști dacă există sau nu conșimțământ este o chestie de fapt, care rezultă din împrejurări și care se apreciază în mod suveran de instanțele de fond. Martou, II, 483. Câteodată conșimțământul locatarului este presupus, de exemplu: în privința recoltelor anilor precedenți immaginate pe moșia arendată, etc. Cpr. Thézard, *op. cit.*, 349, p. 463, 464; Laurent, XXIX, 445; Baudry et Loynes, *op. cit.*, 443; Martou, *op. cit.*, II, 434; Guillaouard, *Idem*, 343; Colmet de Santerre, IX, 28 bis XXXI; Aubry et Rau, III, § 261, p. 252 (ed. a 5-a); D. Negulescu, *op. cit.*, p. 22, nota 1.

³⁸) Cpr. Cas. rom. Bult. S-a 1, 1878, p. 282; Bult. 1885, p. 719; Bult. 1908, p. 639. Această revindicare nu este cea ordinară, întemeiată pe dreptul de proprietate; ea tinde numai la redobândirea posesiunii mobilelor deplasate și la readucerea lor în casă sau pe moșie, pentru ca locatarul să le poată vinde spre a-și exercita privilegiul său asupra prețului eșit din vânzarea lor. Thiry, IV, 382, *in fine*; Arntz, IV, 1674; Duranton, XIX, 100 bis, etc.

³⁹) Cpr. Trib. Brăila, *Dreptul* din 1883, No. 86, p. 708 (motive); T. Huc, XIII, 77; Thézard, *op. cit.*, 348; Baudry et Loynes, *op. cit.*, I, 459; Guillaouard, *Idem*, I, 354; Pand. fr., v^o cit., 1630; Aubry et Rau, III, § 261, p. 150 (ed. a 5-a); C. Lyon, Sirey, 36, 2. 414. — Dacă locatarul a lăsat să treacă termenul de 40 sau 15 zile, fără a-și exercita acțiunea sa, el nu mai are la dispoziție decât exercițiul acțiunii pauliene. Beudant, *op. cit.*, I, p. 379, *ad notam*.

S'a decis însă că acțiunea în revindicare prevăzută de art. 1730, 1° poate fi exercitată de locatarul privilegiat și în

Termenul în care locatarul trebuie să exercite revindicarea, este mai lung în privința mobilelor ridicate de pe moșie decât a cel statornicît pentru revindicarea mobilelor ridicate din casă, pentru că proprietățile rurale fiind presupuse mai depărtate de domiciliul locatarului, după toate probabilitățile, el va fi mai târziu informat de ridicarea lor de pe moșie.

Acest termen curge dela ridicarea mobilelor din casă sau de pe moșie, dacă ele au fost ridicate pe față⁴⁰), sau din momentul de când locatarul a luat cunoștință de această ridicare, dacă ea a fost făcută prin ascuns sau în mod fraudulos⁴¹).

Proba că acțiunea în revindicare a fost exercitată în termenul legal, incumbă locatarului, pentru că în calitatea sa de reclamant, el trebuie să dovedească tot ce cere și afirmă (art. 1169)⁴²).

Pentru ca revindicarea locatarului să poată avea loc, se cer trei condiții:

1 Mobilele trebuie să fi fost deplasate fără conșimțământul expres sau tacit al locatarului;

2° Revindicarea trebuie să fie exercitată în termenul legal, 40 sau 15 zile, după cum este vorba de mobilele unei moșii sau de acele ale unei case⁴³).

urma expirării termenelor statornicite de acest text, dacă lucrurile au fost strămătate după urmărirea făcută de alți creditori și se află încă sub custodia ordonată de justiție, destul fiind numai ca el să fi intervenit la urmărire și să fi poprit în mâinile creditorilor secheștrânți suma ce i se cuvine, înainte de distribuirea prețului. Trib. Iași, *Dreptul* din 1898, No. 59, p. 478 urm. (sentință pronunțată numai în majoritate). Rămâne însă bine înțeles că, în toate cazurile, locatarul poate să ceară daune dela detentorul mobilelor locatarului care, prin mijloace frauduloase, l-a pus în imposibilitate de a-și exercita privilegiul său. Cpr. C. Caen, Sirey, 94, 2. 229.

⁴⁰) Guillaouard, *op. cit.*, I, 350; Baudry et Loynes, *Idem*, I, 453; Laurent, XXIX, 444; Planol, II, 2479; T. Huc, XIII, 75, etc.

⁴¹) C. București, *Dreptul* din 1902, No. 58; Baudry et Loynes, *op. cit.*, I, 453; Thézard, *Idem*, 350; Guillaouard, *Idem*, I, 352; Duranton, XIX, 100; André, *Régime hypothécaire*, 184; Aubry et Rau, III, § 261, p. 253, nota 41 (ed. a 5-a); Laurent, XXIX, 444; Cpr. Cas. fr. Sirey, 95, 1. 88; *Pand. Périod.* 96, 1. 43. — *Contră*: Valette, *op. cit.*, 67, *in fine*, p. 85; Thiry, IV, 383, p. 336; P. Pont, *op. cit.*, I, 131; Vigie, III, 1267. După acești din urmă autori, termenul ar curge în mod invariabil dela ridicarea mobilelor din casă sau de pe moșie. Cpr. T. Huc, XIII, 76. În caz de ridicarea mobilelor de pe loc, zic acești din urmă autori, termenul este mai lung (40 de zile) toamă pentru ca locatarul să poată lua cunoștință de ea. Prelungirea acestui termen n'ar avea nici o rațiune de a fi, dacă termenul ar curge numai din momentul de când locatarul a luat cunoștință de deplasarea mobilelor. Vezi Thiry, *loc. cit.* Am susținut și noi altă dată această părere (*Dreptul* din 1902, No. 28, p. 227), însă acum, după matură reflexie ne-am schimbat părerea.

⁴²) C. București, *Dreptul* din 1902, No. 58.

⁴³) Dacă este vorba de revindicare a unor mobile vândute la un bălcu sau târg, unui cumpărător de bună credință, locatarul revindicant va trebui să restituie acestui cumpărător prețul plătit de dânsul (argument din art. 1910). Aubry et Rau, III, § 261, p. 150 (ed. a 4-a) și p. 254, nota 42 (ed. a 5-a); Valette, *op. cit.*, 67, p. 84; P. Pont, *op. cit.*, I, 131; D. Negulescu, *op. cit.*, p. 24; Trib. Hazebrouck și Montmédy, Sirey, 85, 2. 92; Sirey, 84, 2. 86. Art. 2280 din codul francez a fost

3° În fine, mobilele rămase în casă trebuie să fie suficiente la plata creanței locatarului, căci se admite, în genere, că locatarul poate, fără a se teme de revendicarea locatarului, să scoată unele mobile din casă, când acele rămase sunt suficiente pentru plata creanței locatarului. Aceasta rezultă din art. 1446, care permite locatarului de a aduce în casa închiriată numai atâtea mobile câte ajung pentru garantarea locatarului ⁴⁴⁾.

Chestiunea este însă de a se ști dacă arendătorul poate sechestra și urmări numai mobilele ridicate de pe moșie, sau și recolta vândută de arendaș și transportată aiurea? Curtea din București a decis că ultimul alineat al art. 1730, 1° face o deosebire între fructe și celelalte mobile, și nu conferă proprietarului dreptul de a sechestra și revendica recolta vândută de arendaș și transportată în alt loc, afară de cazul când ar fi fraudă la mijloc, adică când cumpărătorul n'ar fi fost de bună credință și, în scop de a păgubi pe arendător, s'ar fi înțeles cu arendașul spre a transporta recolta aiurea; și aceasta din cauză că fraudă invalidează orice act ⁴⁵⁾.

Această soluție este, după părerea noastră, inadmisibilă, pentrucă fructele care compun recolta, prin deslipirea lor de pământ, devin mobile și, ca atare, sunt supuse revendicării ⁴⁶⁾.

Am terminat cu privilegiul locatarului statornicit de art. 1730, 1°. Întrunul din numeroase viitoare vom studia al treilea privilegiu special statornicit asupra mobilelor, adică privilegiul han-giului sau ospățătorului asupra lucrurilor călătorului aduse de el în han sau ospățarie. Acest privilegiu este prevăzut de art. 1730, 6° și se întemeiază, ca și acel al locatarului, tot pe ideea de gaj tacit.

Scris la Karlsbad, 25 Aug. 1910.

D. ALEXANDRESCO

astfel modificat prin legea din 11 Iulie 1892. — *Contrà*: Pand. fr., V° *Privil. et hypothèques*, 1656, și numeroasele decizii citate acolo.

Afară de acest caz, dobânditorul mobilelor locatarului sau arendașului nu poate să opue buna sa credință acțiunii în revendicare a locatarului. C. București, *Dreptul* din 1885, No. 62; Cas. rom. Bult. S-a I, 1878, p. 282; Bult. 1885, p. 719; Martou, *op. cit.*, II, 435; Baudry et Loynes, I, 446; P. Pont, *Idem*, I, 132; Guillaouard, *Idem*, I, 340; Laurent, XXIX, 438; D. Negulescu, *op. cit.*, p. 23, No. 23. — *Contrà*: Grenier, *Tr. des hypothèques*, II, 311.

⁴⁴⁾ Martou, *op. cit.*, II, 436; Guillaouard, *Idem*, I, 344, 345; Baudry et Loynes, *Idem*, I, 451; Aubry et Rau, III, § 261, p. 253, text și nota 40 (ed. a 5-a); Cloes, *op. cit.*, I, 474; D. Negulescu, *op. cit.*, p. 22, nota 2. — *Contrà*: P. Pont, *op. cit.*, I, 132; Moulon, *Examen critique du Comment. de Troplong sur les privilèges*, I, 164.

⁴⁵⁾ C. București, *Dreptul* din 1902, No. 58. Cpr. Cas. rom. Bult. S-a I, 1884, p. 58. Vezi și Persil, *Régime hypothécaire*, art. 2102, § 2, No. 5.

⁴⁶⁾ Cpr. Martou, *op. cit.*, II, 430; P. Pont, *Idem*, I, 132; Troplong, *Idem*, I, 165; Laurent, XXIX, 446; D. Negulescu, *op. cit.*, p. 22, nota 1. Cpr. C. Iași, *Dreptul* din 1902, No. 28 (cu observ. noastră).

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. III

Audiența dela 31 Martie 1910

Președinția d-lui G. P. PETRESCU, președinte
Ministerul de finanțe cu Iancu I. Stănescu

Taxe succesoriale. — Nedecararea succesiunii în termenul prescrist de art. 68. — Contravențiune. — Dacă tribunalul pot acorda în asemenea caz termen pentru plata taxelor. — (Art. 68, 70 și 84 din legea timbrului)

Din art. 68, 70 și 84 din legea timbrului rezultă că termenul de plata taxelor succesoriale nu se poate acorda decât atunci când moștenitorii au declarat succesiunea în termenul prescrist de art. 68, iar nu și atunci când, expirând acest termen, moștenitorii sunt urmăriți ca contravenienți.

Deciziunea 142/910. — Casată, după recursul făcut de Ministerul de finanțe, sentința cu No. 716 din 909 a Trib. Buzău, dată în proces cu Iancu I. Stănescu.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat C. Marinescu, în dezvoltarea motivului de casare, și
Pe intimat, în combateri;

Deliberând,

Asupra motivului de casare:

«Greșită aplicațiune a art. 69 din legea timbrului dela 906. Violarea art. 79 și urm. din aceeași lege și exces de putere «Iancu I. Stănescu din orașul Buzău a fost pus în contravențiune fiindcă n'a declarat și n'a plătit taxele de înregistrare la succesiunea rămasă pe urma fiului său Ion Stănescu.

«Tribunalul de Buzău a menținut contravențiunea a redus însă atât taxele cât și amenda și a acordat termen de plată contravenientului întemeindu se pe art. 69 din legea timbrului. «Instanța de fond a făcut eroare în hotărîrea ce a dat numai în ce privește termenul acordat; legea timbrului nu dă drept tribunalului a acorda termen de plată decât atunci când moștenitorul sau legatarul nu este căzut în contravențiune și când a intervenit pentru stabilirea taxelor succesoriale o deciziune ministerială iar nu când moștenitorul sau legatarul a fost obligat la taxe și amendă printr'un proces-verbal de contravențiune

«Tribunalul uzând de un drept pe care nu-l are dela lege, a aplicat greșit art. 69 din legea timbrului dela 906; a violat art. 79 și urm. din aceeași lege, și numai cu exces de putere a acordat un termen de favoare contravenientului Iancu I. Stănescu».

Având în vedere că din sentința supusă recursului se constată că prin procesul-verbal dressat la 9 August 919 de controlorul fiscal respectiv, intimatul în recurs, Iancu I. Stănescu, a fost condamnat la plata unor taxe succesoriale și tot odată la amendă, pentru faptul că nu a declarat averea rămasă pe urma lui Ion Stănescu, precum cere art. 75 din legea timbrului;

Că, în contra acestui proces-verbal, numitul a făcut apel la tribunal, care deși a menținut contravențiunea, totuși a acordat contravenientului termen de un an pentru plata taxelor și amendei;

Având în vedere dispozițiunile art. 68, 70 și 84 din legea timbrului din 19 0;

Considerând că, conform acestor texte de lege, moștenitorii sau legatarii unei succesiuni sunt datorii, în termen de șase luni dela deschiderea succesiunii, să facă declarațiune la Administrația financiară respectivă, de averea rămasă și valoarea ei, și să plătească taxa cuvenită fiscoiului; iar tribunalul chemat a statua asupra nemulțumirilor uneia din părți, poate acorda un termen de plată dacă moștenitorii formulează asemenea cereri;

Considerând că din textele sus citate reiese că asemenea termene nu se pot cere decât în cazul când moș-

tenitorii au făcut declarațiune în termenul legal, iar nu și atunci când, expirând acest termen, moștenitorii sunt urmăriți ca contravenienți;

Considerând că, în speță, odată ce instanța de fond a constatat existența contravenienței imputată intimatului, dănsa nu putea, fără violarea dispozițiilor articolului 68 din sus citata lege, să acorde intimatului un termen de plata taxelor;

Considerând că, așa fiind, tribunalul a făcut o greșită aplicațiune a art. 68 și a violat art. 70 și 84 din legea timbrului, când a acordat un termen chiar atunci când intimatul a fost urmărit ca contravenient;

Pentru aceste motive, Curtea casează, etc.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI COVURLUI, S. I-a

Audiența dela 1 Ianie 1909

Președenția d-lui T. ARONOVICI, prim-președinte

Cererea de reconfirmare a mandatului de arestare contra preveniului Dumitru G. Voinea

Jurnalul No. 8070

Mandat de arestare. — Reconfirmarea lui. — Dacă această reconfirmare se poate face în lipsa preveniului care, din cauza unei forțe majore nu se poate prezenta la tribunal. — (Art. 97 din proced. penală, și art. 218 din legea organizării judecătorești).

Dacă, prin forță majoră, iar nu voluntar, un prevenit nu se poate prezenta înaintea tribunalului, reconfirmarea mandatului de arestare dat contra lui, nu se poate judeca în lipsă, de oarece ar fi contra dispozițiilor art. 97 din pr. pen. și art. 218 din legea organizării judecătorești, care cere ascultarea preveniului ori de câte ori e vorba de confirmarea sau reconfirmarea unui mandat de arestare.

Tribunalul,

Având în vedere că d-l jude instructor al cab. I de pe lângă Tribunalul Covurlui, prin raportul său No 2412 din 28 Mai 1910, a cerut tribunalului, conform art. 113 din Proc. penală, să se pronunțe asupra reconfirmării mandatului de arestare No. 21/910 emis contra preveniului Dumitru Gh. Voinea, împlinindu-se o lună dela prima confirmare;

Având în vedere că tribunalul fixând ziua de 29 Mai c. pentru a se pronunța asupra raportului d-lui jude instructor, constată că prevenitul a fost transferat la Focșani, conform ordinelor date de Parchet, și la chemarea ce i s'a făcut de a fi adus în fața tribunalului pentru a fi ascultat conform art. 91 din Proc. penală, ni se face cunoscut dela arest că este transferat, fapt confirmat și de d-l procuror în concluziile sale;

Având în vedere că tribunalul prin jurnalul No 3022/910 din 29 Mai c. a dispus amânarea judecării și pronunțării asupra reconfirmării mandatului numiului prevenit, până la 1 Iunie c. intervenindu-se la d-l prim-procuror să se aducă de urgență prevenitul la Galați spre a fi în stare să se prezinte tribunalului și asculta;

Având în vedere că astăzi d-l procuror declarând că nu s'a putut transfera prevenitul la Galați, de oarece nu se află nici la Focșani, cere a se pronunța tribunalul asupra reconfirmării în lipsa lui, cerere făcută și în ziua de 29 Mai 1910;

Având în vedere că prin art. 218 din legea de organizare judecătorească, judele-instructor este obligat ca la o lună dela confirmarea mandatului de arestare și apoi din lună în lună să trimită pe prevenit tribunalului care, constituit conform art. 97 din Proc. penală și 218 din legea de organizare judecătorească, va decide mo-

tivat dacă există un interes pentru instrucție să rămână sub detențiunea preventivă;

Având în vedere dispozițiile art. 97 din Proc. penală și 218 Legea organizării judecătorești în care se prevede că mandatul de arestare va fi confirmat sau infirmat, *ascultându-se inculpatul* și ministerul public, iar prin art. 98 din Proc. penală inculpatul poate avea și apărător care să prezinte observațiile lui;

Având în vedere că prevenitul Dumitru G. Voinea fiind arestat, este pus forțat la dispoziția justiției cât ține procesul și lipsa lui la reconfirmare, nu este prin voința lui că refuză a se prezenta, ci prin forța majoră — prin ordinele parchetului — a fost trimis din Galați, așa că nu i s'a putut aduce la cunoștință că urmează a i se reconfirma mandatul de arestare, și chiar dacă ar ști nu poate fi adus la Galați decât numai prin ordinul autorității care l'a trimis;

Având în vedere că principiile cari au călăuzit de legiuitorul din 1902 sunt că a voit mai pre sus de toate să se dea tuturor drepturilor vătămăte de acte abuzive, o reală și eficace satisfacție, căci nu este drept al omului care să merite mai multă garanție decât acela al libertății individuale;

Având în vedere că dacă sub vechea lege izolarea la care era obligat prevenitul, lipsa de asistență și de un apărător al drepturilor sale îl pune în imposibilitate de a prezenta în mod eficace observațiile sale la confirmarea mandatului, s'a remediat prin noua lege dându-se dreptul preveniului de a fi asistat de apărător, deci o serie de dispoziții menite a garanta efectiv libertatea individuală;

Având în vedere că astăzi prevenitul prin forță majoră, nu voluntar, nu se poate prezenta înaintea tribunalului, reconfirmarea mandatului de arestare dat contra lui nu se poate judeca în lipsă, de oarece ar fi contra dispozițiilor art. 97 din Proc. penală și 218 din Legea organizării judecătorești care cere ascultarea preveniului, neputându-se admite de legiuitor o altă situație pentru un prevenit care este forțat pus la dispoziția justiției până la judecarea procesului său. Căci a admite soluția contrară cerută de d-l Prim-procuror, ar urma să judecăm fără ca inculpatul să fi încunostiințat, de oarece nu se află la Galați și nici nu se știe precis unde se găsește acum, nefiind sosit la Focșani (vezi telegrama Parchetului Focșani) și să-l privăm de primul grad de jurisdicție, rămânând să se judece numai în apel și atunci să înălțăm în totul principiile puse prin noua lege că se poate apăra inculpatul personal și cu apărător, ceea ce în apel nu i se permite, preveniții nefiind ascultați la Camera de punere sub acuzare și nu li se permite apărătorilor a pleda sau a pune observații orale, cum prevede legea prin art. 98 din Proc. penală;

Având în vedere că după dispozițiile art. 100 și 101 din Proc. penală mandatul de arestare trebuie sub pedeapsă de nulitate să împlinească mai multe condițiuni, între altele și aceea că să fie motivat; iar după dispozițiile art. 102 din Proc. penală, acest mandat va fi notificat preveniului în original și i se va lăsa copie după el;

Ori, în dosarul afacerii nu se află nici măcar copia mandatului de arestare, așa că dacă mandatul nu îndeplinește vreuna din condițiile prescrise sub pedeapsă de nulitate - condiții cunoscute numai de inculpat care posedă copia mandatului, originalul fiind la arestatul unde este încarcerat - în lipsa preveniului cine va ridica și discuta aceste nulități?

Având în vedere că este destul să observăm rezultatul la care conduce în practică o atare interpretare ca cea susținută de d-l Prim-procuror și oricine va înțelege că acest sistem nesocotește principiile legii libertății individuale;

Având în vedere că, în speță, fiind vorba de o forță majoră, mandatul judelei instructor fiind deferit tribunalului în termen legal, subzistă până ce tribunalul va statua asupra lui, până ce prevenitul fiind adus la Galați va putea fi în măsură, voluntar să uzeze sau nu

de dispozițiile art. 97, 98 din Proc. penală și 218 din Legea organizării judecătorești;

Având în vedere că nici legea nu se opune la asemenea dispoziție, căci prin art. 218 din Legea organizării judecătorești s'a modificat în bună parte dispozițiile prevăzute de legea anterioară și prevede între altele că judele instructor în termen de 3 zile dela luarea interogatorului, este dator să refere tribunalului, care va decide în Camera de consiliu dacă menține sau nu mandatul de arestare, fără să se prescrie termenul de 5 zile cum era în vechiul articol 97 din Proc. penală. Tot așa se spune și pentru reconfirmare, fără a preciza un termen ca în vechia lege după care dacă tribunalul nu va decide, mandatul de arestare nu va fi menținut, ci anulat; Deci avem text precis în noua lege după care tribunalul se poate pronunța asupra unui mandat de arestare ori și când nefiind un termen fatal. Și că prin aceste dispoziții a înțeles legiuitorul să modifice și să deroge dela dispozițiile codului de procedură penală anterior legii de față, rezultă evident din cuprinsul art. 218 din Legea organizării judecătorești care prin alin. 1 arată cazul în care nu se derogă la dispozițiile codului de procedură penală și anume la punerea în libertate provizorie pe cauțiune; așa că dispoziția art. 97 din Proc. penală că mandatul de arestare nu va fi menținut dacă după 5 zile dela luarea interogatorului el nu va fi confirmat de tribunal s'a abrogat prin art. 220 alin 6 din Legea organizării judecătorești ca contrarie legii actuale; Iată motivele pentru cari socotim că este bine, că este conform cu cerințele unei bune administrații a justiției, că să se amâne pronunțarea asupra reconfirmării sau nu a mandatului de arestare No 21/910 al judeului instructor cab. 1 de pe lângă acest tribunal;

Pentru aceste motive, amână, etc.

(ss) T. Aronovici; I. Părvulescu

NOTĂ. — Vezi în materie de reconfirmare de mandat de arestare: Trib. Tutova și opinia separată a d-lui președinte Balășescu, însoțite de nota d-lui profesor I. Tanoviceanu, în Curierul Judiciar, No. 37/910. (N. R.)

TRIBUNULUL JUDEȚULUI DORHOI

Audiența dela 23 August 1910

Președinția d-lui D. DANCU președinte

Petre Bogdanovici, contravenție la legea tocmelor agricole
Sentința No. 1409

Legea tocmelor agricole. — Arendaș. — Prepusul arendașului — Măsurătoarea pământului cu măsuri nelegale. — Cine e răspunzător penalicește. — (Art. 55 și 57 din legea tocmelor agricole).

Când nu arendașul, ci prepusul său a făcut măsurătoarea pământurilor cu alte măsuri decât acele legale, răspunzător de faptul penal e prepusul, nu arendașul, conform art. 55 din legea tocmelor agricole.

Tribunalul,

Având în vedere susținerile recurentului, actele dela dosar și concluziunile d-lui procuror;

Având în vedere că din însuși procesul-verbal de contravenție încheiat de primarul comunei Grămești, precum și din depunerile jurate ale martorilor ascultați cu ocazia judecării acestei contravenții în fațeta d-lui jude de ocol, rezultă că nu Petre Bogdanovici personal, ci servitorii săi s'au făcut vinovați de călcarea art. 55 din legea pentru învoielor agricole, iar d-lui judecător de ocol nu constată prin nimic că a fost și contravenientul de astăzi personal implicat la aceasta sau că a provocat măsurătoarea cu măsuri nepermise;

Având în vedere că este un principiu de drept că nimeni nu răspunde, în penal, decât de faptul său personal și în consecință și cartea de judecată atacată cu recurs a fost dată cu violarea legii;

Că deci, recursul lui P. Bogdanovici fiind fundat, tribunalul urmează a i-l admite și conform art. 107 din legea pentru judecătorii de ocolae evocă fondul;

Pentru aceste motive, tribunalul achită.

(ss) D. Dancu; G. Collini

NOTĂ. — Soluțiunea Tribunalului Dorohoi este evidentă, căci însuși art. 57 din legea învoielor agricole consacră principiul personalității pedepsei, adăugând însă că proprietarul sau arendașul răspunde civilmente de faptele prepusului, dispozițiune inutilă, față de art. 1000 din codul civil. Deci casarea și achitarea se impuneau.

S. R. S.

JUDECAT. OCOL. RURAL CUȘMIR-MEHEDINȚI

Audiența dela 17 Aprilie 1909

Gheorghe Stan Gioroiu și a. cu Barbu A. Gioroiu

Successiune. — Dacă facultatea de a accepta sau repudia o succesiune, care să prescrie prin 30 ani de inacțiune, implică în sine pierderea însăși a calității de moștenitor. — (Art. 700 din Codul civil).

Prescripția de 30 ani. — Neîntreruperea ei printr-o cerere în judecată, pornită înaintea unei instanțe incompetente și respinsă ca rău introdusă. — (Art. 1868, 1869 și 1870 din Codul civil)

1. Potrivit dispozițiilor art. 700 din Codul civil, prin cuvintele: facultatea de a accepta sau repudia o succesiune, care să prescrie prin 30 ani de inacțiune, trebuie să înțelegem că se prescrie însăși dreptul de moștenire, sau, mai bine zis, vocațiunea ereditară, adică: dreptul de a accepta sau repudia o succesiune, cu care moștenitorii sunt investiți, din chiar momentul deschiderii succesiunii, așa că, după 30 ani dela deschiderea moștenirii, dreptul lor în a-vere succesorale, este stins, rămânând cu totul străini de dânsa, ne mai putând nici s'o primească, nici să se lepede de ea, indiferent dacă sunt moștenitori cu sezină sau fără sezină, și indiferent de faptul material al posesiunii.

Că, dar, ceace se prescrie este însăși dreptul de opțiune al eredului, între a primi sau a se lepăda de succesiune.

2. Potrivit dispozițiilor art. 1868, 1869 și 1870 din Codul civil, pentru ca o cerere în judecată să întrerupă o prescripție în curs, trebuie ca acea cerere să fie urmată de o hotărâre de nerevocabilitate autoritate, chiar dacă instanța care a pronunțat-o a fost incompetentă;

Din interpretarea acestor articole rezultă că aceea ce definește în mod rezolut întreruperea prescripției, nu este punerea în mișcare a unui pretins drept, prin intentarea unei acțiuni, ci efectul pe care-l produce cererea, adică pronunțarea unei hotărâri în favoarea aceluia contra cărui curge prescripția.

Că dacă o instanță judecătorească, sesizată de o afacere printr-o cerere în judecată, o respinge ca fiind incompetentă s'o judece, cererea fiind desființată prin judecată nu poate să întrerupă prescripția, ci ea își urmează cursul ei, dacă partea nu se adresează la instanța competentă, pentru a obține hotărâre favorabilă.

Judecată,

Având în vedere acțiunea intentată, prin petiția înregistrată la No 3354 din 20 August 1908, de către

Gheorghe Stan Cioroianu, agricultor, Fira Ștefan Drăghici, Ioana Dinu Oprea Tabăcel, cu autorizația soților lor, toți din comuna Cușmir, și Niță Ion Vidu Boagiu, Dina V. Stelea, cu autorizația soților lor, domiciliati în comunele Vânători și Pristol, în contra locuitorului Barbu A. Cioroianu, prin care tind ca acesta din urmă să fie obligat a împărți cu dănișii, în sease părți egale, întregul patrimoniu succesoral, rămas de pe urma defunctului lor tată. Stan Cioroianu, încetat din viață, acum 35 ani, compus dintr-un pământ de muncă, loc de casă și grădină, în suprafață ca 5 hectare și $\frac{1}{2}$, situat în hotarul comunei Cușmir, cu care acesta a fost impropriat în anul 1864, după cum se constată din certificatul cu No. 1622, stat la dosarul cauzei;

Ascultând pe părți în susțineri și combatere;
Văzând lucrările și actele din dosar;

Având în vedere că calitatea reclamanților de copii ai defunctului Stan Cioroianu, și deci de frați ai părțului, li s'au recunoscut prin jurnalul dela 3 Ianuarie 1909, în urma mărturisirii făcute de părit;

Având în vedere că, din toate acestea, în fapt, se constată că:

1. Stan Cioroianu, autorul comun, adică tatăl părților prigonitoare, a încetat din viață de mai bine de 35 ani, mărturisire făcută de reclamanți și consemnată în jurnalul dela 3 Ianuarie 1909;

2. Că dela această dată, când a avut loc încetarea din viață, a tatălui lor și până astăzi, reclamanții n'au făcut nimic altceva decât în anul 1899 o cerere în judecată, înaintea Judecătoriei ocoului Blahnița, prin care cereau partajul averii; cerere care a fost respinsă prin cartea de judecată cu No. 952 din 2 Noemvrie 1899, aflată în copie la dosar, ca fiind rău introdusă, declinandu-și deci competența, rezervându-le dreptul a se adresa la instanța competentă;

Având în vedere că părțului, în apărare, a obiectat contra pretențiilor reclamanților că:

a) Ei nu mai pot invoca calitatea de moștenitori, căci dela moartea autorului lor, Stan Cioroianu, au trecut mai mult de 30 ani și dreptul lor este prescris, conform dispozițiilor art. 700 din Codul civil;

b) Că deși în anul 1899 au făcut o cerere în judecată, pentru a-și valorifica drepturile lor în averea succesorală, însă neobișnând o hotărâre, în spiritul art. 187°, prescripția și-a urmat cursul ei, nefiind întreruptă;

c) Că în tot acest interval posesia a avut-o el *proprio nomine*, fără amestecul celorlalți moștenitori, alegațiune recunoscută de reclamanți;

Având în vedere că punctele de drept, asupra cărora trebuie să statueze judecata sunt:

a) Dacă facultatea de a accepta sau repudia o succesiune, care să prescrie prin 30 ani de inacțiune dela deschiderea moștenirii, implică în sine pierderea însăși a dreptului de moștenire, adică calitatea de moștenitor cu care se găsește îmbrăcați toți cei cari au vocațiune la averea succesorală, din chiar momentul deschiderii ei sau nu?

b) Dacă cererea în judecată, introdusă de reclamanți în anul 1899 și respinsă ca fiind incompetentă instanța, este sau nu întreruptivă de prescripție.

Asupra primului punct de drept:

Considerând că legiuitorul în art. 700 din Codul civil, prevede că facultatea de a accepta sau repudia o succesiune se prescrie prin 30 ani de inacțiune;

Considerând că deși acest articol, din felul cum este redactat, constituie o adevărată enigmă de drept, formând obiectul unei vii discuțiuni, atât în doctrină cât și în jurisprudență; totuși credem că prin cuvintele: facultatea de a accepta sau repudia o succesiune, care să prescrie prin 30 ani de inacțiune, legiuitorul a înțeles că se prescrie, însăși dreptul de moștenire, sau mai bine zis vocațiunea ereditară, adică: a dreptul de a accepta sau repudia succesiunea cu care moștenitorii sunt în-

vestiți din chiar momentul deschiderii succesiunii, așa că, după 3 ani dela deschiderea moștenirii, dreptul lor în averea succesorală este stins, rămânând cu totul străini de ea, ne mai putând nici s'o primească, nici să se lepede de dânsa, indiferent dacă sunt moștenitori cu sezină sau fără sezină, și indiferent de faptul material al posesiunii. (A se vedea Planiol, vol. III, No. 1974 și Alexandresco, vol. III, pag. 353).

Că, dar, ceace se prescrie este însăși dreptul de opțiune al eredelui, între a primi sau a se lepăda de succesiune;

Că, dar, așa fiind, primul punct de drept este întemeiat și cătă a fi admis ca atare.

Asupra celui de al doilea punct de drept:

Având în vedere, că după dispozițiunile art. 1870 din Codul civil, pentru ca o cerere în judecată, să întreprună o prescripție în curs, trebuie să întrunească condițiunile cerute de art. 1868 și 1869 din Codul civil, că adică cererea în judecată să fie urmată de o hotărâre de nerevocabilă autoritate, chiar dacă instanța care a pronunțat-o a fost incompetentă;

Că din interpretarea acestor articole rezultă că ceace definește în mod regulat întreruperea unei prescripțiuni nu este punerea în mișcare a unui pretins drept, prin intentarea unei acțiuni, ci efectul pe care-l produce cererea, adică: «pronunțarea unei hotărâri în favoarea aceluia contra căruia curge prescripția»;

Că, dar, întreruperea făcută prin cererea în judecată nu se poate considera decât ca condițională, fiind subordonată succesului ulterior al cererii; ea nu se produce decât condițional, în caz când cererea este admisă. (A se vedea Marcadé, art. 2241);

Considerând că, în speță, deși s'a făcut de aceiași reclamanți de astăzi o cerere în judecată, pentru a-și stabili dreptul lor succesoral în aceeaș avere, care formează și acum obiectul litigiului și față de acelaș părit, totuși întru cât această cerere a fost desființată de judecată, pe motivul că era incompetentă, după cum se constată din cartea de judecată cu No. 952, stat în copie la dosar, fără să se fi pronunțat o hotărâre în favoarea reclamanților, prescripția și-a urmat cursul ei, căci dacă o perimare de instanță are ca efect de a considera prescripția ca urmându-și cursul ei, cu mai mult cuvânt prescripția nu se întrerupe, când cererea s'a desființat prin judecată. (A se vedea Marcadé, art. 2243, III);

Că, dar, așa fiind, și acest de al doilea punct de drept, este întemeiat și cătă a fi admis ca atare; și cum de la moartea autorului s'au scurs mai mult de 30 ani, dreptul reclamanților în averea succesorală se găsește prescris, și, ca consecință, acțiunea se găsește nefondată și urmează a fi respinsă.

Pentru aceste motive, respinge, etc.

Judecător delegat, C. C. Popescu

A apărut: *Noua Lege a Curței de casație și justiție*, adnotată cu modificările anterioare, motivele, desbaterile parlamentare, modificările aduse de comitetele delegaților, textele articolelor vechi modificate etc., de d-l C. Tunescu, avocat. Prețul 2 lei.

De vânzare la *Curierul Judiciar* care servește la cerere orice cărți de drept române și streine.

Rugăm stăruitor pe abonații rămași în întârziere cu plata abonamentelor, să trimită sumele datorate prin mandat postal direct la administrația ziarului «Curierul Judiciar» București, fără a mai aștepta înecunoștiințări cari sunt costisitoare, sau să plătească la prezentare numai în mână înecasătorilor: I. RIVEANU pentru provincie; iar pentru Capitală vechiului înecasator, sau ajutorului său C. PETCULESCU, în schimbul eșitanțelor ce vor emite din registrul cu matea, investite cu ștampila: CURIERUL JUDICIAR.